

berichten. Al die gegevens werden gecontroleerd – dat nam vele maanden, soms enkele jaren in beslag. Er waren er die pas in '50 het bedrag uitbetaald kregen waarop zij recht hadden. Voor de hoogste rangen was dat niet het volledige bedrag: G 401 had de terugbetaling van de gederfde salarissen aan een maximum gebonden van f 9000 voor elk jaar waarin men geen overheidsinkomen had gehad.

★

Nadat, begin augustus '45, de Raad voor het Rechtsherstel ingesteld en het Nederlands Beheersinstituut opgericht was, werd ruim drie maanden later, midden november '45, het wetsbesluit E 100 door een nieuw wetsbesluit, F 272, aangevuld. Krachtens E 100 zou de Raad voor het Rechtsherstel op zijn minst vijf afdelingen kennen: de Afdeling Beheer (het Beheersinstituut), de Afdeling Effectenregistratie, de Afdeling Voorzieningen voor Afwezigen (natuurlijke personen), de Afdeling Voorzieningen voor Rechtspersonen en de Afdeling Rechtspraak; bij die Afdeling Rechtspraak zou men in beroep kunnen gaan tegen beslissingen van de andere vier afdelingen. F 272 voegde nu ten eerste aan de vijf genoemde afdelingen een zesde toe: de Afdeling Onroerende Goederen; het maakte het ten tweede mogelijk dat spoedeisende zaken zouden worden behandeld in kort geding en het bepaalde ten derde dat in een aantal gevallen de taak van de Afdeling Rechtspraak (d.w.z. die van een van de in het algemeen drie juristen tellende Kamers waaruit die afdeling zou bestaan) uitgeoefend kon worden door één persoon: de voorzitter van de Raad voor het Rechtsherstel. Ieder die zich in deze materie had verdiept, besefte toen al dat bijvoorbeeld in vele tienduizenden gevallen tijdens de bezetting totstandgekomen eigendomsverhoudingen teruggedraaid moesten worden – dat hoefde evenwel niet steeds tot een procedure te leiden. Wanneer het Beheersinstituut bijvoorbeeld het vermogen van een NSB'er beheerde waartoe een pand behoorde dat aan de Joodse eigenaar ontnomen was, dan kon die eigenaar (of dan konden zijn erfgenamen) heel wel in dat eigendomsrecht hersteld worden als gevolg van een schikking met het Beheersinstituut – elke schikking zou betekenen dat een procedure werd voorkomen; dat zou minder tijd en minder inspanning vergen.

Wat werd nu de algemene gang van zaken? F 272 schreef voor dat een ieder die rechtsherstel vanwege de overheid wenste (dat was lang niet